

Pest 1859, vasárnap october 2-kán.
Megjelenik minden vasárnap másfél nagy iven.

1. köt. 11. sz.

Előfizetési díj fél évre 5 ft. 25 kr., egész évre 10 ft. 50 kr.
Előfizetheti: Werfer Károly kiadónál feldunator 10. szám alatt, és minden cs. kir. postahivatálnál.

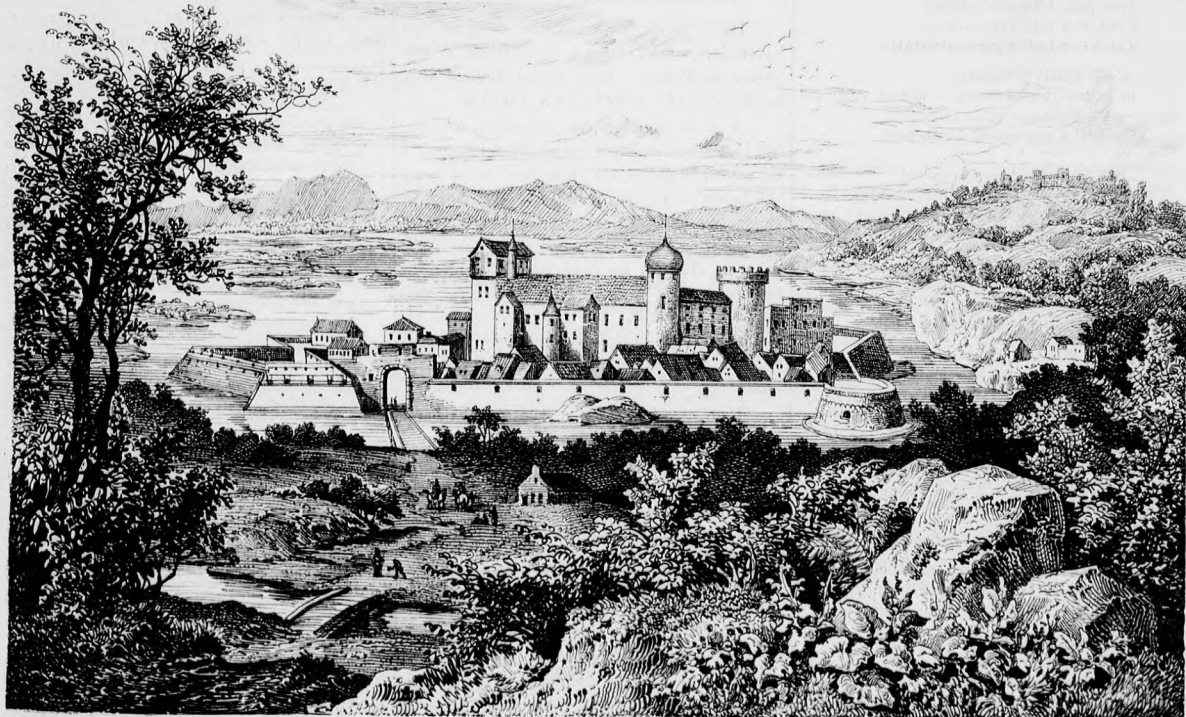
Tata hajdan.

Tata Komárom-megyének igen régi mezővárosa a Vértések erdőkoszorús láncolata tövében, nagy tó partján, igen regényes helyen. Márvány talapzatából számtalan meleg forrás fakad, már hajdan a rómaiaktól fürdésre használtatva, innét régi neve: „ad lacum felicem“

IV. Béla királynak 1263-ban költ egyik okmányából kitetszik hogy Tatát I-ső István Deodat grófnak ajándékozta; míg későbbben királyi udvartartási javakhoz tartozott. — Még

most is jó karban levő ódon várát nem tudni ki építette: amnyi azonban bizonyos, hogy már Zsigmond és igazságos Mátyás királyoknak e vár kedvezenc mulató helye volt, sokat időztek itt a vértésekben vadászva, s hihetőleg ők szépíték a várpalotát és erősíték a várfalakat. Második Lajos is itt fogadta Berghámot Szolimán szultán követét, s goromba viseletéért innen dobatta a tóba, a mint aztán a szultán fölgerjedvén — haragja előidézte a szerencsét-

len mohácsi ütközetet. A keleti bástyák egyiken azon helyet honnét a török követ az ott 5—6 ölnyi mély tó hullámiba vetetett — ma is mutatják. Tata később Eszéký nevű várparancsnokának távolléte miatt és alatt török kézbe esett, — de meg visszafoglaltatott; s az ostrom által meggyengült falait Komárom, Pilis és Fehérmegyék rendei 1622-ben megújították. —

Tata 1720-ban.

A ki ezen csekély kis dolognak tudomása nélkül el mer jönni Magyarországra, az nem meghúzni, hanem meghalni jött ide, s a ki ideküldte, az nem politicus, hanem gyilkos.

A hidegtelelés nálunk oly valami kegyetlen, a mit nem lehet Hegel philosophiájával agyonbeszélni; hanem annak jó ruha kell, szívós test és edzettség, különben az ilyenekben szükkölködőnek olyan éretlenségi bizonyítványt ad, hogy ezért saját bőrrel fog megfizetni.

Németország népes vidékein esernyővel megyen ki a jobb módú gazda, a szegényebb pedig tudja, hogy félóra alatt haza futhat, és beül a vaskóba, míg a fürgeteg elmulik. Nálunk a legjobb módú ember sem szorul esernyőre; pedig vannak ám negyven, ötven, százezeres parasztjaink is; — de van fürgeteg ellen való jó kalapja, jó sütere és jó bundája, s mikor kinn éri a fürgeteg, hátat fordít a szélnek, és nincs semmi baja; mert, mint a csigának, a hátán van a háza.

A bevándorlott fölkel jókor, megissza az árpakávét vagy egyéb meleg levét, a mihez szokva van, — kísétél egypár óra járásnyira, dolgozik, a mennyire kitelik a járkálásban elfáradt embertől, délre megint eszik egy kis meleg levét, este pedig haza ballag újra meleg levét enni.

Azonban észreveszi, hogy így elsétálja az időt, kezd valamit tanulni a magyartól, kiűn marad egy napig a tanyán, — s minthogy így nem mindig főzhet meleg levét, megkísérti a szalonát; de már második napon kileli a hideg, bora nem volt a szalonára, és a telepben néhány nap alatt kiterítik a legelső halottat, anélkül, hogy az Allgemeine vagy az Illustrirte Zeitung megmagyarázná nekik, hogy az alföldre keményebb legények kellenének, mint azok, kik esernyő- és árpakávéhoz szoktak.

A tíz év óta bevándorlottakról táblázatok megmutathatnák, mily irtóztatón elpusztultak a vándorletelek azon földön, hol a magyar faj erős, izmos és szívós természetű, ugyanazon helyen, hol a másik faj tömegesen hal meg; mert hiában, a levegőnek is megvan az a csudás tulajdonsága, a mi a napsugárnak, hogy a váson megféléredik tőle, a cigánygyerekek pedig megfeketednek.

Még a szorgalom is megveri a szegény vándorlókat, kik az oleónak hitt, de méregdrágán megvett földön most salátát, zöldséget és egyéb kerti választottabb növényt termelnek; de a mikor minden megnő, senki sem veszi meg; mert nem az a nép lakik itt, ki a karvastagságnyi sárgarépát megcsudálja, hisz attól is megcsömörlik, a ki az ilyen megeszi.

Igy sem boldogul a szegény vándor, rászánja magát, hogy épen mint a magyar ember, kiűn maradjon a tanyán hétszámra; de pénze nincs, hogy olyan jó ruhát szerezhesen, mint a magyarnak van, s mikor az eső leve és a harmat megáztatja a földet, melyen éjszakáznia kell, a posztóruhán átszivárog a nedv, és megint megöli egy embert, míg a magyar a bundában neveti a vihart.

De hát miért nem istállóznak? kérdi az Allgemeine. Azért nem, kedves nénemasszony, mert Szeged városának tizenkét mérföld a határa, melynek nagyobb része homokos, és

már az is szerencse, hogy itt-ott gyöpöt vert, és a rideg marhát eltartja. Ezt a marhát pedig nem hordozhatják vasuton a legelőre, hanem kiűn marad évszámra, velük együtt a pásztor is.

Tessék csak megnézni hazánk földrajzát, a középen ott van az a nagy fehér folt, az annyit tesz, hogy annak legnagyobb részén csak barmot lehet tenyészteni, oda pedig hiában megyen a vándorló német gyöngöcsontjaival.

A Dunántul persze jó földünk van; de van is ám ára, és minthogy törvényeink a jószágok apró eldarabolását igen bölcsen tiltják, a kinek pénze nincs, hiában akar oda telepedni.

Az egykori telepítvények a Bakonyban és a Bánátban találtak helyet, azaz: a szegény az erdős helyekre ment furni, faragni, gereblyét, villát, talicskát készíteni, a gazdag pedig, ki jó földet vehetett földmivelés végett, elment a Bánátba.

Azon kihíresztelt elhagyott helyek, hol az Allgemeine szerint a földnek még gazdája sincs, épen arra való, hogy a ki otthon a külföldön élni nem tud, idejőjön meghalni; tehát temetőnek való.

Ha tehát olyan bölcsök vagytok, ám vándorlójatok be!

Jöttek be Németországból miveltebb gazdák juhászokat végett, ilyenek Micheller, Sauer, Brandstetter, Polimberger, Khegel, Vimmer és egyéb hasonló, s ime, most Magyarországnak legjobb polgárai és legjobb honfiai, épen csak oly buzó magyarok, mint ha Árpáddal jöttek volna be, és mi csak büszkék lehetünk rájuk; tehát épen nincs okunk félni annak kimondásától, hogy: **V á n d o r l o j a t o k b e !**

Vas Gereben.

Az erdélyi régi szokások és rendtartások,

az kik voltak és multanak és ujak származásának.

A temetési szokásokról.

Temetési alkalmánál külön halotti nótát szoktak a zenészek játszani, mely oly szomorúan hangzott, hogy a legkeményebb szívű embert is sirásra indította. Czimereket az aszszonyok temetésén is csak úgy használtak, mint a férfiakén.

A nő-halottak testét többnyire fehér szoknyába öltöztették; a koporsót a magas rendűeknél kívül fehér bársonnyal vagy tafatával, az alsóbb rendűeknél fehér gyolcsal vonták be. A főrendű házas urak koporsóját fekete vagy sötétmegyszínű bársonnyal, az alsóbb rangon levőkét bagariával, a nőtelen emberekét pedig — kivéve a nagyobb rangukat, kiknek koporsóját aranyos kelmével és virágkoszorúkkal szokták földiszíteni — zöld vagy sárga kamukával vonták be. A főrangú leányok koporsóját fehér selyemszövettel, a szegényebb sorsuakét pedig fehér gyolcsal vonták be; mindkét ranguknál a koporsó fedelét és oldalát koszorúkkal szokták megrakni. Főuri temetések alkalmával az udvari szolgák közül mindig néhányan ott állottak feketébe öltözve a megholt lábánál; főasszonyi temetések alkalmával gyászbaöltözött udvari hölgyek teljesíték ezen szolgálatot.

A temetésnél szokásokról szólva, most

jut eszembe egy jeles történet, melyen magam is jelen voltam: t. i. Mikes Kelemennek egyetlen leánya meghalván, azt annak rendje szerint el is temették; leülvén az asztalhoz a vendégek, Mikes Kelemen egy üveg bort hozatván maga elé, a jelen lévő vendégeket következő szavakkal szólítja meg: Jó uraim, ha Istennek úgy tetszett volna, hogy az én meghalt leányom életben maradván, férjhez ment volna, akkor vig lakoma kerekedett volna; de most leányomat az üdvözítő Krisztus vette magához; hanem azért fölkérem a jelenlévőket, hogy a ki engem szeret, vigan legyen ma házzamnál. Ezen szavak után előhívatta a zenészeket, a faluból fölhozatta a leányokat, s egész éjjel úgy tolt a táncz, mulatozás, mint bármely lakadalom alkalmával; Azonban a háziaszszony nem volt egyetértésben urával; mert a mint meghallá ura indítványát, szitkozódni és átkozódni kezdett, és csak az által volt az érintett terv kivihető, hogy Mikes Kelemen uram feleségét egy távoleső szobába elzárta.

Történetadatilag meg kell még jegyezni, hogy a régi időben hire sem volt a mostani éketlen káromkodásoknak; mert ha abban az időben volt is néhány szitok-szó, az legfőbb következőkből állott: Ahabustye vére, lelketlen kuruczfia, hamiséltű, tűzrevaló, tűzkínra való; — most pedig férfi, asszony, leány, leány szelében mondja az adtát, teremtettét, hunczfutot, ördög szánkazzék lelkedden, sat.; sőt még a gyermek is, mihelyt szólanai kezdi, azokat tanulja meg legelsőbben. — Azért is nincsen rajtunk Isten áldása, s nem várhatunk egyebet magunkra az utolsó veszedelemnél; — egy szegény oláht fölakasztának, ha három forint értékűt ellop, azt pedig ki az Istent káromolja, csak nevetik.

(Vége következik.)

Természettan.

Az Is és szag.

(Folytatjuk.)

De a szodék önségük iránt is hibát követnek el, mert az ízben magukat csalják, és aprózatlan darabokat eretnek a gyomorba. A durva szilakok emésztetlenül maradnak, és így az emésztő vegymunkásság a sokból is kevés vért készít. Innen magyarázható, hogy a mohók sokat esznek, még is folyvást soványak és szárazak. Jól rágjunk, s a jól rágott falatból vegyük ki sajátunkat az ízben, de a gyomornak is kijusson a magáé, így aztán elmondhatjuk: beh jó étvágygyal ettem, a gyomor is el fogja mondhatni: beh kedvemre dolgozom.

Nem tehetem, hogy meg ne rójjam a nevelésben uralgó fonák szokást, midőn a kised megrágott eledellel tápláltatik; hiszen ekkor nem a kised, hanem a táprágó tápláltatik, kiszopván minden falatból az ízt, az érvényt, a kisedt azt kapja, a miből a salak alakul. De tegyük föl, hogy a megrágott falat nem maradt egészen íz nélkül, úgy de az izmaradék a kisednél két részre oszlik, az egyik részt a száju által felhasználja, és csak a mi ezután marad, jut a gyomorba, de a kétszeres megdézmlálás után mennyi lehet ez. Innen van aztán az a gyakori eredmény, hogy a kisedt elsoványodik, kiaszik, mint a sült gorda, pedig folyvást jól eszik, az egész alak egy kis csudaszörnyeteg, mit pénzért lehetne mutogatni,

ha földünkön ritkaság volna. És az emberélet e nagy csapása mellett elhallgassam-e nevelési rendszerünkben a legnagyobbakat, midőn kisdudunket dajkakézbe adjuk, hogy ápolja, gondot viseljen rá az, a ki magára sem tudott gondot viselni? megmerevít a gondolat, tiszta vért-e a dajka, ki kisdudunknek rágott tápot tömdöz a szájába. Ily kórelmények közt ha a tiszta valóig nem hatol is szavam, figyelemgerjesztéstül talán mégis megállhat.

Mikor a falatot nyeljük, az izzt akkor érezzük legföltünőbban: ez csalódás, s nem arra mutat, hogy ott a szájúr végénél legőszpontosultabbak az idegek, hanem itt a határ,

hol az izló idegek mint ilyenek a véghatárt el-érték, és kezdődik az izlési képesség leköszö-nése, haladván oly irányon, hol a száznak mint izló nem szolgálnak, és a vég és kezdet össze-ütközése hozza elő a csalódást, mintha itt az izlőképesség legnagyobb volna.

Az orr és száj oly közel egymáshoz, nincs a szagidegeknek az izlésre semmi befolyásuk? Nagy, igen nagy van: légfolyam nélkül töké-letlen az iz, s a légfolyamot épen nyelés alatt az orr állítja elő, miről meggyőződhetünk, ha órrunkat befogjuk és eszünk: észrevehető, mennyire hiányos az izlés, de az is egyszers-mind, minő befolyása van a szagideg-család-

nak az izlésre. A két érzékben két jó szom-széd, kölcsönös viszonyban él a szomszéd-ságban. Téved, ki a meleg tápból emelkedő gőzt iznek kereszteli; nincs anyagiság a ter-mészetben légkör nélkül; az a kiemelkedett gőz sem egyéb, mint a falat légköre, ugy mint testünknek a gőzölgés, tulajdonkép szag, mely orzott ugyan részletet az iztól, de azért nem iz, hanem csak szag, miről szólási szokásunk szól leghatározottabban, midőn mondjuk: ennek a tájnak még szaga is jó.

P. L. I.

Kötéljáró a Niagarán.

Kötéljáró a Niagarán

(Képmagyarázat.)

Említve volt már lapjainkban azon Blondin nevű amerikai yankee vakmerő merénye, hogy ő a Niagarai zuhatag fölött egy szál kifeszített kötélén keresztül sétált. E kötél $\frac{3}{4}$ hüvelyk vastagságú, s a víz felett 200 lábnyi magasságban volt kifeszítve, egyik vége a canadai part egy százados tölgyfájához, másik pedig az állami parton kövekkel s vasrudakkal megerősítetvén. A folyam szélessége itt 1200 láb. Roppant nézőség gyűlt össze a rendkívüli látomány megbámulására mind a két parton; az idő igen kedvező volt; Blondin esti 5 óra-kor kezdé meg nyaktörő útját, s haladt — a balance-irozó rúddal kezében — mintegy 150 lépésnyire, a mikor hanyatt fektűd, de egy pillanat alatt meg fölegyenesedett, s biztos léptekkel folytatta útját. A légi pálya közepén vi-

gyázva leült a kötélre, madzagot eresztett le, melynek végére egy a folyamon horgonyozó gőzhajó kapitánya egy butella bort kötettett: ezt Blondin szerencsésen felfuzta és ki is üríté. Majd fölugrott s útját szerencsésen bevégzé; midőn már a túlparthoz közelgett: leirhatlan örömrivalgás és taps fogadá a merész kötél-járót. —

Második alkalommal ugy tevő meg a ves-zélyes utat Blondin, hogy maga előtt még ta-ligát is tolt; harmadizben pedig sötét éjjel ha-ladt végig a kötélén, s még mindig szerencsé-sen. Azonban tulvakmerősége már valósigos istenkisértéssé fajul, s félő, hogy még áldozata-leend merészségének. —

Képzelmehi a roppant furorét melyet Blondin Amerikának különben is minden nyaktörő látványosságban tulságosan gyönyörködő népe között nyert; a lapok csak róla beszélték, s a photographok az ő arczképével már is igen jó

üzletet csináltak. Hiába, a rendkívüliség tetszik Amerikában, Blondin bátorságát és ügyességét azonban a higgadt Europa is elismeri, sőt méltán csudálja.

A szőlővesszők oskolázásáról, és új szőlőtelepek francia modoru beültetéséről.

A fővárostól két órányira fekvő Gödöllő városának vidéke, szép völgyeivel, hegyeivel és erdeivel egyike az ország legszebb részé-nek; és mindezen szépség oly közel, háttérbe szoritatik más kevesebb érdekekkel bíró, de kö-zelebb eső hegyek által; oka annál is inkább megfoghatatlan, mert a főváros vagyonosabb lakosainak családjai nagyobb részt a nyarat drága pénzen kibérelt nyári lakásokban tölt-vén, a zsebbe épen semmi, de belőle ki igen sok vándorol a nélkül, hogy a kisdedeknek al-kalmuk lenne csak egy almát is a kibérelt mé-

volna elég, testének hátsó részein vérző karczolásokat (sacrificatio) teszek. Miért ily meszsze a bajtól, hiszen a torok a járvány góca? Ugy van, de a vérzés célja az, hogy a torok felé tolongó vérnek ellenkező irányt adjunk, s a vért lefelé csaljuk: innen is van, hogy igen sürgető esetnek kell lenni, ha a hátul intézett vérzésen kívül a füleket is meghasogattatom.

Ha az ekként nyert vért olégnak tartjuk, mi inkább több mint kevesebb legyen, a vérzés ellen, ha magától meg nem szűnik, hideg vizet használunk vagy nagyobb esetekben pálinkába mártott ruhával borogatjuk a sebet, mire a vérzés bizonyosan megszűnik.

Ez legelső lépésünk, mely után a második lépésünknek befelé kell irányulni. De mit adhatunk az ily sertésnek belsőképp? ha a nyájas olvasó figyelmeztet akkor, midőn a járvány természetét érzékelítő példában felmutattuk; önként következik az, a mit belsőképp adunk kell. Nemde egy patakot hoztunk fel például, és azt mondtuk, hogy ha e patak rendes folyását zsilippel vagy zugóval elzárjuk, a víz meggyülemeskedik, s fölfelé árad, s az odafenlakókat önti el a víz, hasztalan tömögatjuk a meder partját, hasztalan emelgetjük magasabbra: a víz mégis ki fog önteni. De hát miképp menthetjük meg az embereket a víz kiöntéstől? — csak úgy legbizonyosabban, ha lemegyünk a zsiliphez, s azt felhuzzuk, a víz legott tódul természetes útján, az áradás leohad, s a fenlakók így meg vannak szabadítva. Ugy hát a szenvedő sertésnél is az ellazult gyomor által emésztetlenül maradt részeket, melyek a vérkörforgásában zsilipül szorgálván, a vért fölfelé riaszták, helyükből el kell mozdítanunk, s a külvilágba kiküszöbölnünk: el levén így az ok hártva, a körforgás medrébe jön, a toroknál pangásba jött nedvek pedig ellenkező irányt kapván, ezentúl nem fölfelé, hanem az új irány vonzereje szerint folyást lefelé csalatnak (derivatio).

Hát mit adjunk most belső kép? nemde hashajtót? és pedig nem keserűsöböl, borköböl, vagy Glauber-csudasöböl, vagy hasonló gyöngö szerökből szerkesztjük össze, hanem az úgy nevezett hascsikarók közül (drastika): ilyen a Jalappa édes higanyal; vagy maga csak a Jalappa, de nagyobb adagban; vagy Jalappa borkövel vagy Glaubersöval; de hatásban az első egyik sem tesz ki. Miképp kell pedig azokat rendelni, a

helybeli, vagy ha ez nincs, a járásbeli orvos fel fogja jegyezni. Állatorvosra nem utalom a gazdát, mert ez nálunk, fájdalom! ritka szerencse: épen azért egy helyes szót e tárgyban a nyilvánosságra hozni tisztelnek tartom. Addig is, mivel különösen az első hashajtót

még a tulajdonképi állatorvosoktól is ritkábban láthatni hogy rendelnek, feljegyzem azt ide úgy, mint én rendelni szoktam. Egy teljesen kifejldött életkorú sertésnek így írom e hashajtót:

Rp. Calomel Serupulum semis

Az aradi

vérnap.

Pulveris radice Jalappae Dr. duas pro dosi, denturque tales No. 4—6—8 a betegek száma szerint. S csak sertéseknek.

Ritkább eset, hogy egy sertésnek két adagnál több szükségeltetnek; annyi azonban bizonyos, hogy a hasat jól meg kell indítani, en-

nél fogva minden órában lehet egyet adni, hogy az adagok összemunkálódjanak, különben több adagra lenne szükségünk hogy célt érjünk.

nek e tettet tanácslák s azt végrehajtani siettek, s gonyolják magukban a királyt, kinek kezei rövidék, mert szeméi nem látnak...

A királyné végszavai már a fölördítő zajban enyésztek el; a vak király kardesattogást, halálkiáltást, tombolást hallott s félve kapasz-

Az aradi vérnap.

(Képmagyarázat.)

Vak Béla király országgyűlést hirdetett Aradra.

A Maros partján, a szabad ég alatt megjelentek a zászlós urak, fényes bandériumaikkal, az összegyűlt nemes lovagok tömege ellepte a sík mezőt, a háromszintű lobogókon a megyék saját ezimerei voltak láthatók.

A tér közepén egy magas emelvény állt, melyet magas kopjákra tűzött szőnyegek sátrorként fedeztek, e sátor mellett tizenkét udvarnok állt, ragyogó arannyal kivert páncélban, lengő kócsagokkal.

A néptömeg utczái közül egy tisztelgő csapat közelg a sátor felé, az ország püspökei, a nagyúr, és a bánok.

Jöttükre szétvonják az udvarnokok a sátor arany-rojtos függőnyeit s az örömrivalgó nép előtt egy látvány tűnik fel, melyben fény és gyász van egyszerre lefestve.

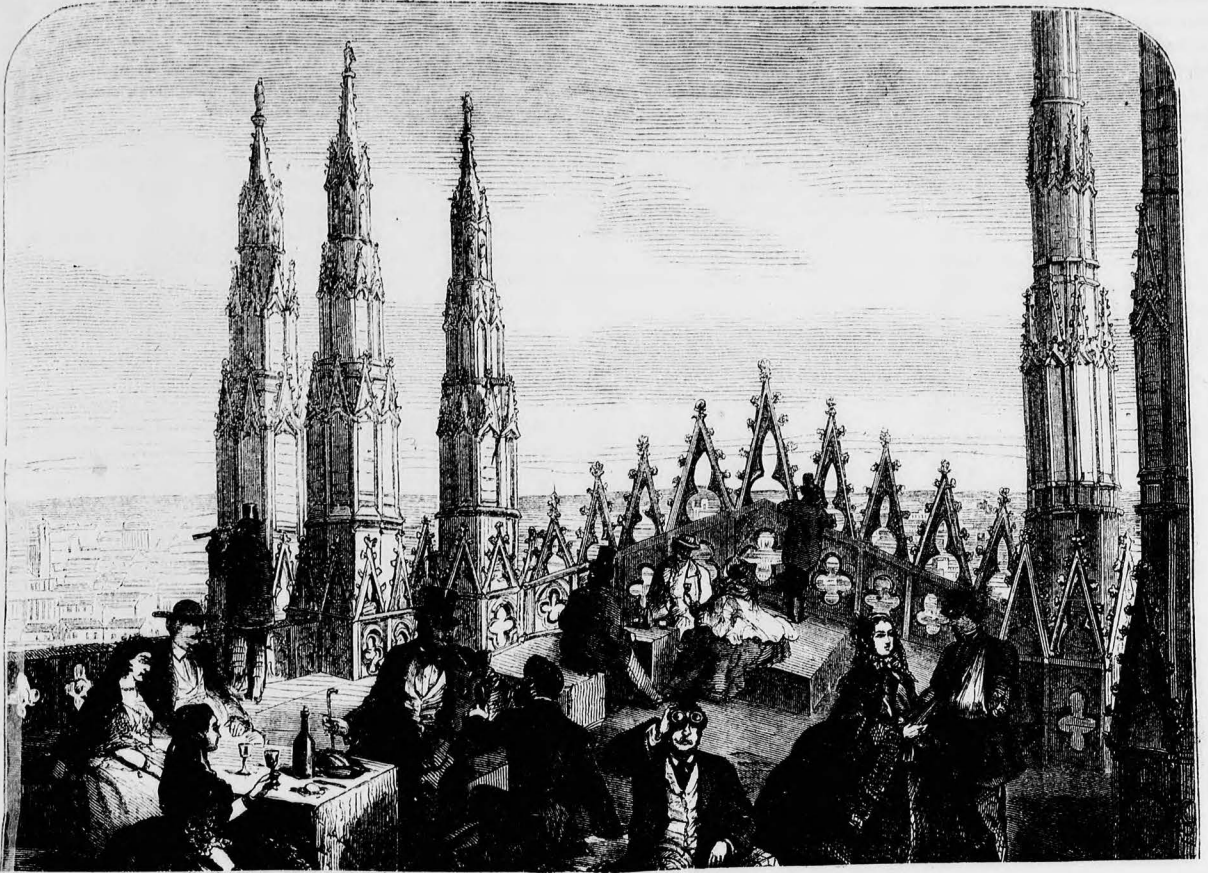
Biboros trónján, fején a szent koronával ül a király, egy szép, alig huszonkét éves ifju, szöke hajíturci szeliden folynak le vállaira. Ez ifjunak nincsenek szeméi. Még gyermek korában elvették azoknak világát. A mint a nép örömkialtását hallja, mosolyogni akar, környezői sirva fakadnak. Az ő szeméinek könyvei nincsenek többé.

Ekkor előlép a trón mellől egy asszony, egy magas, délzeg nő, fejéről villámokat hánynak a korona gyémántjai, arca ég, keble hevül, szeméiben a könny ragyog. Ez Ilona, a vak király felesége.

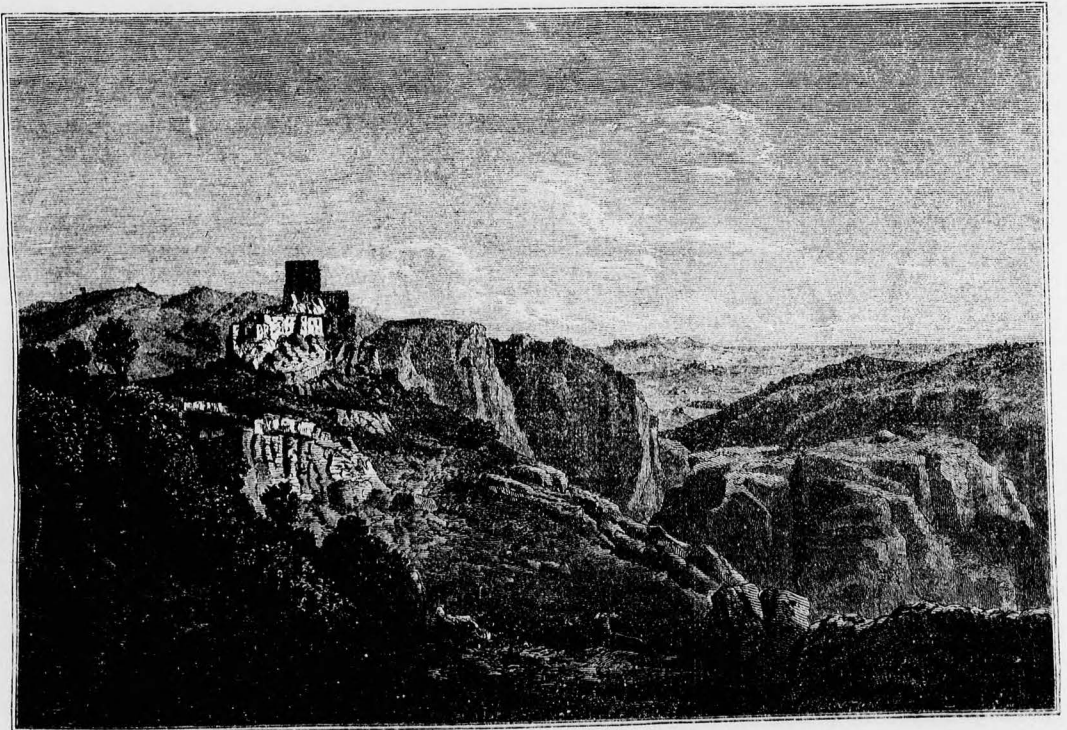
Az asszony odamutat férjére, ki reszkette támaszkodék reá, nem láthatva sem az ő arcát, sem a többiekét, mik mind az elkeseredés lángjaitól voltak áthevülve, csak azon támadó zugást hallva, mely közelgő viharkepen kezdé magát hallatni.

Egyszerre a királyné szavai kezdének megsemdülni a baljóslatú zugás közepett.

„Ide nézzetek, kiálta, ti mindnyájan látjátok őt, ő nem lát senkit közületek. Isten királya hívta őt, az emberek koldust tettek belőle. És azok kik ezt tevék, itt vannak köztetek, ott ülnek egyenként mosolygó arczal, kárörvendő képpel mindazok, kik Kálmán király-

Reggeli a milanói székesegyház tetején.

Kolezvár és vidéke.

szónál komolyabb lett. Azonban folytató a király, vannak kivételek is: például ön, ön... minden szónál vidámabbak lettek Wartensleben vonásai — ön több mint takarékos lévén, nem fog bőkezűségemre számot tartani, ön tehát nem fog tőlem soha egy tallért sem kapni.“

Még öreg korában is sokszor ismétlé Wartenslebenen:

„Ha valaha igazat szólott a király, akkor volt az.“

Mint király elfeledt mindazon sértéseket, melyeket atya szigorúsága miatt szenvednie kellett. Ősmerte minden tagját azon törvényszékeknek, mely őt atya parancsára elítélte; tudta, mint szavaztak egyenként ellene; de legkevésbé sem boszulta meg magát rajtuk. Még tizenöt éves uralkodásakor is sokszor mondá:

„Berlinben él egy ember, ki engem fővesztésre ítél, s ezen ember, kit én jól ismerek, mindennap nyugodtan ebédel odahaza!“

Ámbar atya oly kegyetlen volt irányában, hogy őt korona-hercegi állása ellenére, közönséges haditörvényszék által halálra ítéltet; anyja (Zsófia Dorothea királynő) gyöngédebben szereté őt, mint akármely anya gyermekét képes szeretni; ő azonban meg is érdemelte ezen szeretetet, mert ritka példákat mutathat csak a történet, hol egy fejedelem annyi tisztelettel viseltetett volna szülei iránt, mint ő. Délben rendszeren a királynőnél lehetett őt látni, hacsak háboru vagy más fontos esemény nem tartá őt vissza. — Ha a királynő éppen kártyáztott, széke mögé állott, kalapját kezében tartván, s addig le nem ült, míg a királynő azt neki meg nem engedte. Egykor oly váratlanul jött, hogy a kártyázók általa meglepetve, kártyáikat eldugák, éppen Pharaót játszottak. A király észrevette zavarukat s mosolyogva mondá:

„Önök jól tudják, hogy a királynőnél nincs király, s minden mint anyám jónak lát helyben hagyni, az az ő védelme alatt van, s nekem nincs jogom azt eltiltani.“

Folytaták tehát a játékok, ő is részt akar benne venni, de nem tud játszani; osztanak neki és magyarazzák a játékok; egy aranyat tesz ki és nyer, másodszer szinte; végre tudtára adják, hogy a bank üres s ő nyerte meg az egészet. A király azonban a kártyákat az asztalra veti s így szól:

„Csalódnak uraim, semmi sem az enyém, én a játékok csak tanulni akartam, köszönöm az önök szíveségét és tanítását!“ — Ekkor játszott életében nlőször és utóljára kártyát.

Ép oly gyöngéd és szerető férj volt, mint fiu; ámbár atyjának önkénye őt hajlama elleni házasságra kényszeríté, ez mégsem háborítá soha későbbi boldogságát. (Nejje egy braunschweigi hercegnő volt.) Az udvar inkább volt a királynő, mint a király körül, ki őt elárasszta gyöngéd szeretetének jeleivel. Nem is érdemelte meg ezen figyelmet egy királynő sem jobban, mint ő, ki valódi angyala volt az egész népnek. A királynő veszélyesen beteg lett, s a király magánkivül volt fájdalomban, mit eléggé bizonyít azon levele is, melyet orvosához írt.

A levél következő tartalma:

„Tanácskozzék ön a legügyesebbekkel társai közül, gondoljon fájdalomra, a király-

nő jóságára s kegyességére, s különösen a szegényekre, kik övele mindenüket vesztenék.“

Fridrik a legnagyobb tisztelettel viseltette a házasság iránt. — Tábornokainak egyike, ki híres családból, s egyikét az ország legszebb hölgyeinek vevé nőül, házassága folytán a legszerencsétlenebb ember lett. — Engedelmet kért tehát a királytól, hogy nejétől elválhasson.

„Nem, nem, — felelé Fridrik — én másként gondolkodom, mint II. Jozsef testvérem, ki az elválhatást ismét törvényessé teszi, s különben is neje nagyon is jó családból való, s így elválásuk annyival inkább föltűnő lenne. Ön nejevé választá őt, most tehát tartsa is meg.“

A berlini papság a királynál panaszkodott egykor gróf Golokiu házassága fölött, ki tulajdon anokahugát vette nőül. — A király azonnal hivatja a grótot, ki nemokára meg is jelenik; a papok kárörömmel várják annak belépését. — A király komoly arczalé elbe megy a belépőnek, s következő szavakkal szólítja meg:

„Ön tulajdon unokahugát vevé nőül, ezt megtiltom önnek másodszer is cselekedni.“

A szent atyák elsompolyogtak, s nem is próbálták többé a királynál panaszkodni.

Testvérei irányában szintoly gyöngéd volt; különösen szerette nővérét a Bayreuthi grófnőt; ennek halálát sohasem tudta elfeledni, s sohasem gondolt reá könyvek nélkül. Az első királyi hercegi irányában — a csatáren elkövetett hibái miatt — talán igen is nagy szigorúsággal viseltetett; azonban annál jobban kitünteté második öcsészt, Henrik herceget, ki magát Laudon osztrák tábornok ellen különösen kitünteté. — Egy lakoma alkalmával, melyet hadvezéreinek adott, előszámítá mindazon hibákat, melyek mind a két fél által elkövetettek, magát sem véve ki; mind a porosz, mind az austriai hadvezéreket keményen ítélte meg; végre így szolt:

„Uraim, igyunk annak egészségére, ki az egész csata alatt legjobban viselte magát, s egy hibát sem követett el, az ön volt testvérem.“

A második kir. herceg Boroszlónál tün-teté ki magát különösen; a csata után megjelent nagybátyja előtt.

„Uram!“ — szólította meg őt a király tábornokainak jelenlétében komolyan — ön nem öcsém többé; ön fiam. S karjaiba zárva őt, folytató: Én meghalhatok ugyan váratlanul, de ez semmit sem fog tenni, mert én egy testvért hagyok hátra, ki engem újra fog kezdeni.“

Ha a királyi családot mellözve, a tábornokokat vagy akár csak egyszerű hadnagyokat vagy közembereket tekintjük, mennyi szép vonásait jóságának és kegyelmének találjuk ezeknél is! Különösen a kiszolgált katonák voltak leggyöngédebb gondoskodásainak tárgyai. — Hogyha őket fogyerben találá, mindig levett kalappal üdvözlé őket.

Hetvenöt éves korában is örömet beszélgetett a híres Ziehnell, ki akkor több, mint 90 éves volt. Számtalan példái vannak nagylelkűségének.

Egy kisérétéhez tartozó ezredes, kinek családja is volt, adósságokat csinált. Egykor a király szomorú és leverte találálván őt, így szólította meg:

„Ön mindig szomorú, mi baja van önnök? barátok közt nyiltnak kell lenni.“ És a feleletet be sem várva, így folytató: „Hallottam, hogy ön kétezer tallérral adós. — Ekkor az asztalhoz fordulván, onnan egy pár csomag pénzt vett kezébe, és azt az ezredes kezébe adván, folytató: Ime ezzel képes lesz adósságait kifizetni; ezzel meg magát oly állapotba helyezni, hogy nem lesz kénytelen más adósságokat csinálni.“

A testőrség egyik káplára ép oly hiu, mint bátor volt, és óra hiányában egy ólomgolyót viselt óra-lánczán. A király megtudá azt, s egyszer így szólítja meg a káplárt:

„Apropos káplár, tenéked nagyon takarékosnak kell lenned, hogy már órát is vehetél; hány óra van nálad?“

„Felsőg! — felelé a katona, kihuzván golyóóráját, — az én óram nem mutat sem ötöt, sem hatot; hanem azt mondja nekem mindig, hogy legyek kész meghalni minden perczen felségédért.“

„Itt, — folytató Fridrik — fogadd ezen órát, hogy lássad is, mikor haltál meg értem.“ Ezen szavakkal egy gyémántokkal rakott órát nyomott az álmélködő káplár markába.

II.

Fridrik egykoron egyik kapitányának megkilté az érdemkeresztet, a ki különben igen pontos és bátor katona volt, de az ólomórás káplárnál egy fillérrel sem gazdagabb.

„Barátom! — szólította meg az érdemkeresztet hozó apródot a kapitány — önmek ily alkalmalm 10 aranyat szokás adni, de nekem magamnak is csak annyi van birtokomban, az pedig életfömtartásomra szükséges; vigye hát a keresztet ő felségéhez vissza, és mondja el, a mit önnek mondothtam.“

Az apród számot ad küldetéséről, és a király ugyanazon apród által még azon a napon a kapitánynak következő tartalmu levelet ír:

„Kapitány ur! Elfeledém, hogy én önnök 100 arannyal adósa vagyok; most megküldöm adósságomat a keresztel együtt, mit ön már rége megérdemelt.“

„Ó! — mond a kapitány, midőn a levelet megkapá — ez már változtat a dolgon, 10 arany helyett ön huszat kap, és mondja meg a királynak, hogyha ő így fizeti adósságait, akkor kénytelen vagyok én is ily bőkezűséget mutatni.“

Ha a király föl volt ingerelve, csak egy szóba került őt ismét kibékíteni. Egyike legregiebb kocisainak fölfordítá őt, kikocsizása alkalmával, szerencsére semmi baja sem történt a királynak, hanem mégis haragtól fölindítva, fölemelt bottal rohand az öreg szolgára; „Főlség!“ mondá ez hátra vonulva „soha sem vesztett ön egy csatát sem el? s még is a világl legnagyobb hadvezéreilhez számítatik, ez az első az én csatám közül a melyiket elvesztettem, s már 30 év óta szolgálom felségódot azt hiszi hogy én kevésbé sajnálom mint főlségéd?“ Fridrik nem állhatta meg a nevetést s haragja lecsillapult.

Hanem a háborúban s bizonyos körülmények közt hajthatlan szigorral bírt, különösen ha katonai feyelemről volt szó. A Siléziai háború alkalmával, Fridrik, ki a legnagyobb csendben, lényegesen meg akará tábora fekvé-

sét változtatni, halálos büntetés alatt megparancsolá az éjnek beálltával minden a táborban éggő tűz kioltását.

Hogy parancsa teljesítéséről meggyőződ-jék, személyesen részt vett az éjeli körjáratban, megtekintette minden részét a tábornak, s minden sátrort meglátogatott, s mindent a legjobb rendben találta. A csata, másnap vala bekövetkezendő, s Frídrík már örvendett a kimenetelnek a mi már különben is biztosítva volt neki a körülmények által. — Már tulajdon sátrába akart menni, midőn egy sátrból világot vélt észre venni. — Dühösen az engedetlenség miatt be lép. — A szerencsétlent tetten kapja, a sátor lakosa egy kapitány volt a testőrségtől; épen anyjának szóló levelét pecsételő be a gyertya világánál, mit, hogy semmi vigyázatlanság ne történjék, kezével fogott körül. Egy a király dicséretéről szóló utóirat volt a késelemlenek, s most talán a kapitány halálának oka. — „Mit csinál ön?“ kérdé a király legszigorúbb hangján, „nem ismeri a napi parancsot? ön vétett ellene s legyen a rórvány egész szigorára elkészítve, példára van szükség.“ — „Kegyelem fölség,“ kiált a szerencsétlen, magát a király lábához vetve, magát nem is igyekezővén védelmezni. „Én nem félek a haláltól,“ mondá erős hangon, „hanem mi történni anyámmal; én csak azért irtam neki, hogy fia sorsáról megnyugtassam, csak anyám tehetett egyedül engedetlenné felséged iránt.“ — „Keljen ön fel, s írja a levelbe: „Holnap vérpádon fogok meghalni. A kétségbeesett kapitány tollat ragad, s bele írja levelébe, mit a király parancsolt. Másnap végre hajtattott a király parancsa.

— Alig hiszi az ember ily esetekben hogy ugyanazon férfi volt, kiről már annyi bizonyítványait az emberszeretnek tapasztaltuk. Sokszor ép oly jó ízű névetett apródjainak él-ezeim mint azok maguk. Egykor az ablakon kinézvén, egy tükör segítségével észre veszi, hogy háta mögött áll apródja, burnót-szelenczéjébe nyúl s egyet szippant; nem szólt semmit hanem a mint ismét leült, kérdi az apródtól tetszik e neki szelenczéje? ez nem tudott rá felelni, s irul pirul szégyenben. — „Szólj tehát“ biztatja a király. — Az apród végre megvallja hogy ő a szelenczét igen szépnék tartja, „akkor hát csak tartsd meg, mert kétfőnk számára nagyon is kiesny.“

(Folytatjuk.)

Ipar, közlekedés.

* Az orosz kormány, most, miután a legújabb hódítások következtében Samil fogolylyá, s az egész

Kaukázus vidéke orosz tartományyá lőn: a kaspi tónak a Feketengerrel a kaukázusi vonalon keresztül vezetendő csatorna általi összeköttetéséről gondolkodik. Nagyszerű terv; a suzi csatornaúsásnak méltó vetélytársa. —

* Franciaország és Belgium mintájára nem sokára Spanyolország is be fog hálóztatni táviradvonalokkal, mint ezt újabb hivatalos intézkedések bizonyítják. —

* Japanba az ausztriai „Novara“ műtázás példájára expedíció fog utra kelni, mely vállalatnak támogatására a porosz miniszterium által az angol kormány is felszólítottat.

Színészet és zene.

* A berlini Viktoria színház pompás épülete befejezéséhez közeleg, s kiválólag kényelmes berendezést dícsörök. Ha teljesen felépül, mint avatott toll írja: egyik Shakespeare darabbal fog meguyittatni.

* Az ideiben-Badeni zeneünnepély minden tekintetben epochalisnak mondatik; legtöbb tetszést az Aug. 29-kén történt ünnepélyes ülésben következő művek arattak: „Romeo és Julia“ symphonia Berlioztól; „A trójaiak“ című operának egyes részletei, — továbbá a nemzeti színház látogatói által is ismert Garcia Viardot asszony által előadott ária; ellenben a „Plüer-meli bucsu“ egyes színre hozott töredékei nem sok tetszést arattak.

* Niels Gade egy nagy tragikai dalművet legközelebb, mely a Koppenhágai udvari színházban legközelebb „Judith“ ezim alatt fog előadatni. —

Festészet és szobrászat.

* Az ismert történeti festő Knulle a Szentpétervári udvar számára „Egy apáca befalazása“ című képet végeztet be, mely mind a művészi felfogás, mind remek kivitele, mind a világítás természetű ábrázolata által rendkívül jelesnek mondatik; s az ifjú festészhez kötött nagy reményeket teljesen igazolja. —

* Humboldt Sándornak hir szerint Konstantinápolyban is szobrot szándékoznak emelni; ugyanott egy múzeum és képcsarnok föllállításáról is beszélnek.

* A boroszlói tanácsész lovagterme nevezetes újításon megy keresztül, ennek következtében az ottani állványokon, párkányokon és fülkékben álló szobrok és statúák is mind újból ki fognak javítani, — úgy hogy a középkori művészeteknek ezen remek csarnoka ismét régi fényében tündökölnöd.

* Clesinger Sand George veje III. Napoleon álló szobrának mintáján dolgozik; e szobor a Vendométér egyik szögletén fogna fölláttatni. Berlinben pedig Schillernek terveznek egy oszlopot; a költségekre már 1000 porosz tallér be is gyűlt.

Mi hir Budán?

* Hegedűsné olajfestményü arcképét a nemzeti muzeum képtárának ajándékozá az elhunytak férje, holt mint mondják Hollósy Kornélia és Schodelné arcképei közé fog függesztetni. — A korán elhunyt kedves művész

sírlját a városból igen sokan látogatják, friss koszorúkkal tisztelvé meg a feledhetlen halottat. — Mindenesetre igen szép és illő is, hogy rakjuk sírhalmára azon koszorúkat, melyeket ha élne — a színpadon lábái elé raknunk volna.

* Az idei budai szüretnek nem oly vigak, mint más években szoktak lenni; pisztolydurrogásnak, röppentyűzésnek hiro sincs. Tán a kökényüzű szőlő savanytá úgy meg a szőlőbirtokosok kedvét és arcját? Különben a mellett, hogy rossz lesz az idei bor, még kevés is lesz, például egy szőlőtulajdonos, kinek tavaly 1000 akonál több banya volt, most csak 34 akó mustot vitethetett pinczéjébe. No, ha nem lesz bor: legytünk egy esztendőre bajorokká, azaz igyunk árpalevet.

* A főváros lassan-lassan újra élénkülni kezd; az ifjuság visszasszivárog a vidékről; előkelő családok elfoglalják szállásaikat — szóval itt van az ősz. A szabók kirakataiban már is igen csinos ugynevezett Buda-bekecseket látni, melyek mint mondják nagy keletnek örvendenek. Valóban örülünk e szép magyar szabású öltöny terjedésén, legalább ha az idegen hozzánk jó, látni fog újra valamit rajtunk, a mi nemzeti.

* Szilágyi Sándor körösi tanár több török levél fordítását közli a nagykörösi városi levéltárból, melyekben többek között olyforma dolgok fordulnak elő: hogy a török uralom alatt hazánkban, ha valaki mahomedánt gunyolni merészelt — büntetésül föl kellett vennie a próféta hitét, s ha bár csak maskarából is turbánt tett fejére: szintén mozzemlé kellett lennie; — s azonkívül az áttérővel a keresztény templomokat kövekkel megis dobáltaták. De hatalmas voltál még akkor szegény beteg ember! Most már nem hogy te dobálnád más templomait: hanem tégedet magadat dobálnak kövekkel és sárral.

* Ujabbán meg egy az Alter és Monaszterly-éhez hasonló fényes divatkereskedés nyílt meg a városház-téren. Bizony bizony szomorú dolog, hogy cziczómára van pénz, de irodalomra nincs!

* Berlinben Szigeti, Vén bakancsos a ropant tetszés közt előadott. Hátha még maga Szigeti játszotta volna Friczi szerepét! Szegény berliniek, be kár, hogy nem tudtok magyarul!

Felelős szerkesztő: Vas Gereben. — Kiadó: Werfer Károly.

A „Két garasos ujság“ előfizetői

közül azok, kik 1858-ik évi oktobertől egy évre fizettek elő, a „Képes ujság“ 6-ik számával lesznek kielégítve, s azért tisztelettel figyelmeztetjük őket, hogy a hátralevő négy hónapra

három forint 93 krral fizethetnek elő;

a kik pedig a „Két garasos ujság“-ra fél évre fizettek elő, september végeig kapják a „Képes ujság“-ot, azontul sziveskedjenek az előfizetést megújítani

két forint 62 krral.

Ezen összegeket a következő cím alatt tessék beküldeni:

WERFER KÁROLY-nak

Pesten.

HIRDETÉSEK.

Egy ismert, tisztos, s igen mivelte család,

a jövő tanévre jó házikólól származott 4 gyermeket óhajtatna szállásra és élelemre elfogadni. A leg gondosabb házi felügyeleten kívül **kitvánságra** a növekedék **francia nyelven** valamint **zongorában** nyerhetnek oktatást. Bővebb tudósítást a szerkesztőségnél nyerhetni. (30—3—2)

Különös olecsóság!

a felső-dunasoron fukvő fakirakó-helyen több száz öll búkk-hasábra **11 osztrák értékű forintért eladandó.**

(28—3—2)

Luczenbacher testvérek.

WALSZER FER. HARANGÖNTŐ.

a korepesi-ut és nagykeresztutca szögletén
PESTEN.

ajánlja magát a t. cz. közönség és érdemes községeknek tetszés szerinti nagyságu s tiszta egész **öszhangzatu harangok**, valamint legujabb szerkesztői **tüzi-feeskendők** készítésére. A tüzt-feeskendőket bátorodik különösen a biztositási társulatok szives figyelmébe annyival ajánlani, mert ezek készítésénél főleg azon szerkesztőt tüzte ki alapul, mely a lipsei biztositó-társulat által cészszéri használata s igen könnyű elszállíthatása végett, mint a gyakorlattal is dicsőrelog ismertettett el. (22—6—2)

Gumi-czipők

a legujabb minőségben és nagy választékban alulirt által a **legjutányosabb** áron eladatnak. Miért is tiszteletteljes meghívását teszi

OSZWALD ANTAL

a nádor utcában 20. sz. a. saját házában.

(25—6—2)

GŐZLISZT-RAKTÁR.

Alulirt tisztelettel értesíti a t. cz. közönséget, hogy ő a **már évek óta.**

WIESER RUDOLF

névv alatt főnálló lisztkereskedést a Zrínyi-utczában 2. sz. a. megvette és ugyanott Blum János ur jeles gőzmalmból magát igen nagy liszt készlettel ellátta; miért is bátorodik a tisztelt közönséget téli szükségleteinek beszerzésre alázattal meghívni. (24—3—2)

Müller Antal.

Emerling szállodája

István herczeghez Pesten,

ajánlja magát díszesen és kényelmesen butorozott szobáival és torneival, melyek a legszebb kilitást nyújtják a **Dunára, lánczshídra, és a gőzös-kikötőre.** Ezen szálloda, mely Pestnek egyik legszebb táján, a közlekedés központján és a vasuthoz közel fekszik, magában foglal 2 nagy éttermet, egy **udvarnyi kertet**, egy reggeliző erkélyt, egy párisi mintára berendezett kávéházat hazai és külföldi lapokkal; azonkívül találni még ott jó francia konyhát, valódi bel- és külföldi borokat, párosulva a leggyorsabb szolgálattal. (26—3—2)

Alulirtnak legf. engedménnyel Pesten fennálló

FINEVELŐ-INTÉZETÉBEN

foljó évi octob. 1-én

kezdődő tanfolyamra felvétetnek **koztra** és egész állásra vagy egyedül **oktatásra** 8—16 éves ifjak, kik az

elemi, real- v. gymnasiumi tantárgyakban oktatandók.

Ezen oktatást vehetik a kosztos növendékek az intézetben vagy a szilők kívánata szerint nyilvános tanintézetben, mely esetben az intézet részéről correptitívóval láttnak el.

Francia nyelv- s rajzkutatásban minden növendék külön díjazás nélkül részesül; egyéb idegen nyelvek, **zeneoktatás** stb. szakértő és a szilők által fizetett mesterek által adatik.

Bővebb tudósítást a felvételi feltételek és az intézet belszerkezetéről nyerhetni személyesen 8—12 óráig délelőtt.

MUTSCHENBACHER ALAJOS,

pesti egyetemen a francia nyelv s irodalom tanára.

(31—3—1)

Belváros, czukor-utca 5. szám, második emelet.

A találmányok és javítások a fogászat körében.

Fogsorok rugók nélkül, fogsorok vagy egyes fogok Hippopotamus alapra, vulkanizált cautchuk amerikai mód szerint, mindennemű francia és angol mód szerint készített fogak és összeragasztott fogsorok; általában az újabb kor mindenféle találmányai és javításai, ha azok a használatra való világ cészszertinek bizonyulnak be, általam a legkisebb részletekig pontosan és cészszérien alkalmaztatnak.

HEKSCH G.

(21—3—3)

fogorvos József téren 3. sz. a. a főbank átellenében.

Feltűnő olecsón

kaphatók miadennemű posztó-czikkek, a legujabb divatszertini kabát-, nadrág- és mellényelmék az ősz és téli időszakra, **Bretschneider Zsigmondnál** ur-utczában 12. sz. a. a szervizkát átellenében. (27—3—2)

Photogen- és photogen-

LÁMPA-RAKTÁR.

Photogen (hydrocarbure, szénvízilégeny), mely azonban el nem cserélendő más új találmány világítószerekkel, **mindennemű világításra** legjobban ajánlható; és fehér lángjának **rendkívül világítása, nagy olecsósága,** de leginkább **hosszu ideig tartó égése** által a répaolaj és más efféle világítószerek fölött az olecsóság méltán megérdemli.

Egy font valóli photogen 5" széles bállal, mely két stearingyertya lángjának erejével bír és 54—56 óráig is elég, keril 46 uj krba; emel-fogva **egy óral világítás** körülbelül 1/4 uj krba keril, oly lámpáknál pedig, melyeknek a bál 7" széles, 38—40 óráig ég; miközben két stearingyertya világító erejét ömlesztli szét magakörül, **egy óral világítása** mindamellét csak 1 1/2 uj krba keril.

A photogen-lámpák mindenféle neme nálam nagy választékban és a legjutányosabb gyári áron megszerezhető, az utatitás figyelembevételével kezelésük igen tiszta és kényelmes.

Illatos photogennel szinte szolgálhatok.

Mintán a **décsi es. k. légszesz-lámpagyár, melytől én** czikkeimet veszem, az ősz és tél folytán teendő nagyszámu megrendeléseknek alig lesz képes elegendet tenni, tehát fölkerem a t. cz. közönséget, hogy nagyszámu lámpák vagy utzalámpák szükségése esetében, azt velem idejében tudassa, hogy a kellemetlen hátráltatás elkerültessek.

NADLER J. Wm.,

es. kir. szab. nagykereskedő, Zrínyi-utca 9. sz. a.

(17—12—5)

Fontos jelentés mindazoknak

kik alótséti sérvbén szenvednek.

Osztzky Ferencz fűszerkeskedő Pesten a váciutczában

„a vörös rák”hoz, 3 ft. 68 kr. o. c. b. hőmentes beküldése mellett Magyar- és Erdélyben számára meghívásokat fogad el a mind kül-, mind belföldön számtalanszor megkísértett és alótséti sérvbére mindig jó hatásunak tapasztalt **gyógy-szerre,** mit alantabb álló bizonyítványokkal is támogatott, melyek a kigyógyítottak részéről hálájuk jeléül **Dr. Krüssy Althernek Galsba** (Hélcéczia) küldettek.

Bizonylat.

Alulirt ezenem bizonyítom, hogy 15 évig szenvedtem alótsérsvbén, és ámbár csak három hónapig használtam az őu által ajánlott kenőcsöt, mégis ezen bajomtól folytonos nehéz munkálkodásom daczára is egészen megszabadultam. — Isten áldja meg őnt ezen találmányáért.

Althaus Jakab,

lakaos-mester Ó-Budán 235. sz. a. 56 éves.

Bizonylat.

Ifjakorom óta kettős sérvbén szenvedtem, és Isten után önnök köszönöm, hogy kenőcsének használata után ezen bajom megszűnt. Fogadja köszönetemet. Monor, October 15. 1857.

Gaál József, ügyvéd.

Bizonylat.

En ezenem bizonyítom önnök, hogy 6 éves fiam Gergely, ki már születése óta burok-sérvbén kiülődött, az ön kenőcsének hat heti használata után ismét tökéletesen visszanyerte egészségét, miután két év óta a sérvnek semmi nyoma sem mutatta magát. — Isten áldja meg őnt találmányáért. Pest, Márczus 3-án 1859.

(16—12—5)

Haidinger György,
vendéglős Pesten, Jkendőzsfváros, erutca 7. sz.

(32—2—1)

HIRDETÉS.

EGYETEMES ELADÁS

a dorottya-utczai régi harminczad épületben levő

VÁSZNRAKTÁRBAN.

Az alóirt tömeggondnokság által mindenféle **vászonneműk, asztalruhák, zsebkendők és kész fehérruhák** becsáron eladatnak.

A két testvérváros, valamint a vidéki t. lakosságnak alkalom szolgáltatit most a vászonneműekhez — azoknak újabban igen magasra szokt-kent árak daczára — olecsón juthatni